

Nascheiding versus bronscheiding

Tijdens de behandeling van het grondstoffenplan zijn vragen gesteld over de mogelijkheden van nascheiding van restafval in de gemeente Duiven.

Op voorhand:

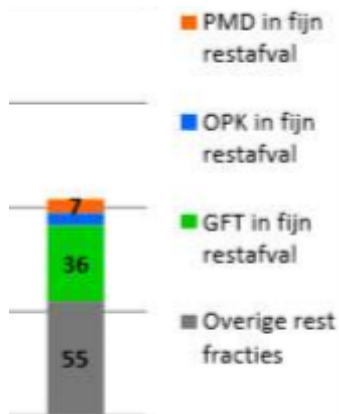
- Nascheiding is alleen mogelijk voor PMD.
- Andere grondstoffen zoals GFT, Textiel, Glas en Oud papier en -karton (OPK) kunnen niet nagescheiden worden.
- Er is een beperkt aantal verwerkers van restafval dat nascheiding aanbiedt. Een aanbesteding is noodzakelijk.
- De gemeente Duiven streeft met het programma Circulaire Economie naar bewustwording over grondstofgebruik en hoe dit, bijvoorbeeld door afvalscheiding kan worden verminderd.

Rendement nascheiding AVR

De onderstaande rendementcijfers voor nascheiding zijn gebaseerd op de gerealiseerde prestatie van AVR Rotterdam in 2019 (afkomstig uit het jaarverslag):

- 51% van de kunststoffen en drankenkartons die in het restafval zitten, zijn er uitgehaald; na sortering kan 90% hiervan worden gerecycled;

In 2020 werd in Duiven al ruim 29 kilo PMD per inwoner ingezameld. Uit de sorteeraanlyse blijkt dat er nog ca. 7 kilo PMD in het restafval zat. Daarmee scoren de inwoners van de gemeente Duiven beter dan de nascheiding van de AVR (die vergelijkbaar is met andere nascheiders). Onderstaande figuur geeft de hoeveelheid PMD weer die nog in het restafval aanwezig is.

Als 51% van de totale hoeveelheid PMD zou worden nagescheiden zou dit dus neerkomen op 51% van 29+7 kilo. Dit komt neer op bijna 18,5 kilo. Dit is dus ruim minder dan de hoeveelheid die nu brongescheiden ingezameld wordt.

De inwoners van Duiven hebben veel en goede ervaring met bronscheiding van PMD. De ingezamelde hoeveelheid is hoog en de kwaliteit is goed. Dit laatste is gebaseerd op de afwezigheid van afkeur van PMD vrachten die in Duiven zijn ingezameld.

Belangrijk is ook om te vermelden dat bronscheiding bij PMD bijdraagt aan de bewustwording rond afval en de circulaire economie. Het heeft een positieve bijdrage aan het beter scheiden van andere afvalstromen zoals papier en GFT. Door nascheiding zou de hoeveelheid GFT en OPK in het restafval dus ook weer toenemen. Dit GFT en OPK kan niet nagescheiden worden en zal dus in de verbrandingsoven worden verwerkt.

Communicatief is een wisseling van bron- naar nascheiding moeilijk uit te leggen. Zeker als de resultaten van de bronscheiding zo goed zijn.

In praktijk zal een overgang naar nascheiding in de gemeente Duiven overigens betekenen dat vrijwel alle huishoudens overgaan naar een 240 liter container en dat deze elke 2 weken aangeboden zal moeten worden. Het PMD maakt immers dan een groot deel van het volume van het restafval uit. Daardoor zullen inwoners dus meer restafval moeten aanbieden.

Voordelen nascheiding

Voor gemeenten waar bronscheiding niet genoeg resultaat oplevert kan nascheiding een uitkomst zijn. Vooral bij gemeenten met veel hoogbouw is blijkt dat er alsnog regelmatig recyclebare stromen bij het restafval terecht komen of dat er teveel vervuiling in het gescheiden afval plaatsvindt.

Daarnaast biedt nascheiding gemak. Alles bij het restafal gooien scheelt een hoop moeite. Je hoeft niet meer onderzoekend naar het product in je hand te kijken of het wel echt alleen plastic is en of het dus wel echt bij het PMD mag. Voor mensen die afval scheiden te verwarrend vinden geeft nascheiding dus iets meer gemoedsrust.

Nadelen nascheiding

Nascheiding is eigenlijk alleen mogelijk voor PMD afval. Er zijn veel grondstoffen die niet of slecht nagescheiden kunnen worden, zoals papier, organisch afval en textiel. Papier en textiel worden door vocht, wat onvermijdelijk is in restafvalcontainers, nutteloos voor recycling. Zelfs plastic raakt bij nascheiding vervuild, wat zorgt voor een vieze geur en verkleuring van het materiaal. De kleur verandert van neutraal naar grijs en verliest zijn toepasbaarheid. Folie neemt de afvalgeur op, wat pas afneemt door het te verhitten en te wassen in soda.

Ook organisch afval kan wel uit het restafval worden gescheiden, maar vervuiling van deze stroom met onder andere plastic is niet te voorkomen. Het is daarom niet mogelijk om na vergisting deze organische fractie nog te composteren. Wanneer je deze afvalstromen bij het restafval gooit moeten ze dus worden verbrand en worden er waardevolle grondstoffen verspild.

Voordelen bronscheiding

Wanneer je afval direct bij de bron scheidt, kan je dus veel meer afvalsoorten scheiden dan via nascheiding. Daarnaast is gescheiden afval ook goedkoper om te verwerken. De rijksoverheid heft namelijk belasting op het verwerken (dus verbranden) van restafval. Die belasting wordt elk jaar hoger. Wanneer je afval direct bij de bron scheidt, houd je dus minder restafval over wat scheelt in afvalkosten.

Ook is bronscheiding een schonere vorm van inzamelen dan nascheiding. Want voor recycling geldt nog steeds: hoe schoner de afvalstroom, hoe beter het eindproduct. Natuurlijk treedt er bij bronscheiding ook wel eens vervuiling op, maar de kans hierop is aanzienlijk kleiner. Kwaliteit is bij afval scheiden erg belangrijk. De AfvalSpiegel deed een onderzoek naar de zuiverheid van PMD afval, waarbij 422 monsters PMD afval werden geanalyseerd. Uit het onderzoek bleek dat het PMD afval dat ingezameld werd in aparte PMD inzamelzakken de hoogste zuiverheid had.

Daarnaast helpt afval scheiden bij de bron mee aan bewustwording van wat je allemaal weggooit. Dit gaat vaak gepaard met positieve gedragsverandering en het verminderen van de hoeveelheid afval.

Nadelen bronscheiding

Een van de nadelen van bronscheiding is dat het meer tijd kost om uit te zoeken welk afval je waar moet weggoien. Daarnaast heb je meer ruimte nodig voor de verschillende containers.

